

# Tak zwane wyważarki



Zenon Majkut

**Pomiary parametrów opisanych w poprzednim odcinku tego cyklu są realizowane w praktyce przy użyciu maszyn nazywanych wyważarkami, choć ta nazwa nie oddaje w pełni ich możliwości diagnostycznych.**

Precyzja charakteryzująca działanie i wytwarzanie tych urządzeń przywołuje pewne analogie do produkcji zegarków przeznaczonych do osobistego użytku. Na niewielkim terytorium Szwajcarii powstały niemal w jednym czasie konkurencyjne wytwórnie zegarmistrzowskie, zwane manufakturami. Szybko zyskały światową renomę prestiżowych marek.

W nich rodziły się rozwiązania upowszechniane na rynkach wszystkich kontynentów drogą nabywanych licencji i całych zakładów lub naśladowane bez „zbędnych” formalności przez różnych partaczy z marginesów branży. Dziś nadal tylko kilka firm produkuje i rozwija zegarowe mechanizmy, czyli tzw. werki. Reszta sprzedaje je pod własnymi szyl-

dami, wnosząc do dzieła jedynie design kopert i cyferblatów.

Podobnie początki profesjonalnego wyważania kół samochodowych miały miejsce w niemieckim Darmstadt, na początku lat trzydziestych XX wieku. Tam to i wtedy firmy Schenck i Hofmann zasłynęły jako producenci precyzyjnych maszyn do wyrównywania rozmaitych ruchomych części mechanizmów, w tym także kół pojazdów drogowych. One też wyznaczały światowe trendy rozwoju technologii wyważania kół aż do drugiej połowy lat dziewięćdziesiątych. W latach sześćdziesiątych powstała wytwórnia Balco (Balancing Company), zaopatrująca w tego rodzaju urządzenia rynek amerykański.

Obecnie, w erze elektroniki, ten układ sił mocno się zmienił. Firmy prekursorskie, ratując się przed wysokimi kosztami produkcji w Niemczech, zaczęły zlecać produkcję najpierw części mechanicznych, a później całych wyważarek wykonawcom włoskim. W efekcie przemysłową część Hofmanna przejął włoski CEMB i wykorzystał potencjał technologiczny niemieckiej firmy. Z kolei dział Hofmanna produkujący sprzęt dla warsztatów samochodowych oraz jego marketing z bazą klientów został kupiony przez Snap-On, amerykańskiego potentata, w którego posiadaniu była już firma Balco. Teraźniejszy Hofmann Megaplan to technologia Hofmanna używana i rozwijana przez CEMB do produkcji wyważarek. Równocześnie technologie Balco i Hofmanna stosowane są w konkurencyjnych fabrykach Snap-On we Włoszech, w chińskim Szanghaju oraz w USA. Dlatego na identycznych maszynach może znajdować się logo Hofmanna, Balco i Johna Beana, choć żadna z nich nie pochodzi już bezpośrednio z Niemiec.

Wspomniana niemiecka marka Schenck zniknęła z rynku urządzeń warsztatowych, lecz jej dorobek w zakre-

sie maszyn dla przemysłu kontynuowany jest w niezmienionej od lat dziewięćdziesiątych formie przez niemiecką firmę Saxon, a w odniesieniu do wyważarek warsztatowych – przez amerykańską firmę Hunter. Firma ta, dzięki technologii Schencka, zaistniała w tej branży też w latach dziewięćdziesiątych, bazując na doświadczeniach serii Dynamat.

Poza czołowymi producentami europejskimi i amerykańskimi, reprezentującymi stare dobre tradycje i wysoki poziom kultury technicznej, obecne są dziś na światowym rynku wyważarek firmy chińskie (zwykle kopiujące rozwiązania najlepszych wytwórców, choć nie te najnowsze) i różni dostawcy sprzętu o marnej jakości.

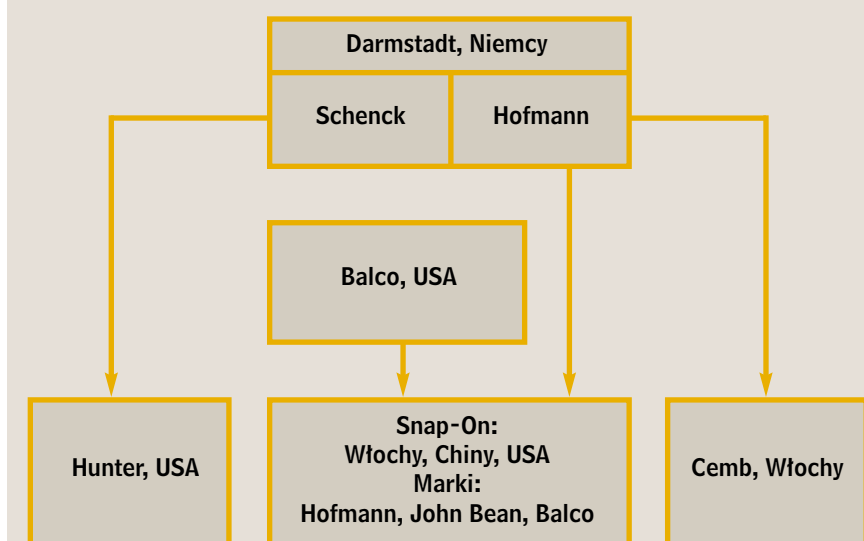
Kilka firm europejskich postanowiło obejść się bez cudzych technologii, czyli pójść własną rozwojową drogą. Należą do nich marki włoskie, skoncentrowane w grupie: Corghi – Mondolfo Ferro – Sice. Skupiają się one jednak głównie na montażownicach, pozostawiając udane nawet wyważarki niejako na drugim planie. W segmencie tańszych maszyn liczą się też konstrukcje polskiej firmy Uni-Trol, czyli wyważarki typu Troll.

Tak na marginesie: zawsze mnie ciekawiło, dlaczego taki potentat w przemyśle motoryzacyjnym oraz elektronice użytkowej, jakim jest Japonia, nie posiada liczących się na świecie wytwórców urządzeń do diagnostyki kół i podwozi? Może ktoś z Państwa coś wie na ten temat? *Cdn.*



Współcześni potomkowie w prostej linii: z lewej – Schencka, z prawej – Hofmanna

## Światowa kariera dwóch głównych systemów wyważarek



Oryginalny model wyważarki Schenck – dziś ta prekursorska marka nie ma już w Niemczech kontynuatora

Fot. Hunter, archiwum

Fot. Cemb, Hunter

**B2B?**

**2M**

CRISLER

Ferrari

BAD YEAR

DEFAULT

Fail

NASZ STAŁY RYSOWNIK NA CZAS KRYZYSU POSTANOWIŁ WSTRZYMAĆ SIĘ OD DZIAŁALNOŚCI ZAROBKOWEJ (BY NA TYM NIE STRACIĆ)